

ליל שבת קודש פרשת מטות מסעי ה'תשס"ז

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה, שהיתה גם סעודת שלום זכר לאחד מאנשי שלומינו, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ח, המדבר מדביקות ומקדושת הדיבור, עיין שם,

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כי צריך כל אדם לפשפש את עצמו בכל עת, אם הוא דבוק בהשם יתברך, והסימן של דביקות הוא תפילין, כי תפילין הם סימן על הדביקות, ואי אפשר לבוא לבחינת תפילין, אלא שיעלה את הדבור ויתקנהו, כי הדבור שהוא רוח פיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא בחינת מלכות פה, הוא בחינת ים, שכל הנחלים הולכים לתוכו, וכשפוגמין בהדיבור, אז על ידי הפגם, נעשה מרוח פיו, רוח סערה, וזה בחינת (תהלים קמ"ח): "רוח סערה עושה דברו", שעושים ומתקנים את הדבור, ומעלים אותו מבחינת רוח סערה וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר תכלית בריאות האדם היתה, בכדי שיבוא אל הדביקות האמיתי בו יתברך, שתמיד יחשוב מאמתת מציאותו יתברך, ולא יסיח דעתו ממנו יתברך כלל, בבחינת (תהלים ט"ז) שויתי הוי"ה לנגדי תמיד, כי מימיני כל אמוני, ודבר זה לומדין מקדושת התפילין, והיא הסימן על דביקות, כי חכמינו הקדושים אומרים (שבת י"ב.) שאסור להסיח דעתו מן התפילין, קל וחומר מציין, ומה ציין שאין בו אלא אזכרה אחת, אמרה תורה, (שמות כ"ח) והיה על מצחו תמיד, שלא יסיח דעתו ממנו, תפילין שיש בהם אזכרות הרבה, על אחת כמה וכמה שאסור להסיח דעתו מהם, נמצא שעיקר ענין הדביקות, שלא להסיח דעתו ממנו יתברך, לומדין מן התפילין, עד כשאדם זוכה לקיים מצות תפילין בשמחה ובדביקות גדולה, השמחה והדביקות נשארים אצלו כל היום, וכמו שמוכח בגמרא (ברכות ל:) שהיה רבי זירא שמח ומבדח כל היום, וכששאלו אותו על זה, אמר, אנא תפילין מנחנא, שהנחתי תפילין, וזהו השמחה שלי, כי השמחה והדביקות של התפילין, קובע מדת השמחה והדביקות בלב האדם, עד שזוכה לשמחה ודביקות כל היום, לא להסיח דעתו ממנו יתברך כלל.

אבל אי אפשר לבוא אל הדביקות בו יתברך, עד שיעלה את הדיבור ויתקנהו, כי הדיבור הוא רוח פיו של הקדוש ברוך הוא, שהוא יתברך מכניס באדם רוח חיים, ומחיה אותו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (גדה ל"א.) שלשה שותפים באדם, אביו ואמו והקדוש ברוך הוא, אביו ואמו מכניסים בו בשר גידים ועצמות וכו', והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח חיים, והרוח חיים ניכר מתוך דיבורי פיו, וכמו שכתוב (בראשית ב'), ויפח באפיו נשמות חיים ויהי האדם לנפש חיה, ותרגום אונקלוס, לרוח ממללא, לרוח המדבר, כי על ידי הדיבור ניכר מותר האדם מן הבהמה, כי רק אדם יש לו כח לדבר, ולדבק עצמו בו יתברך על ידי הדיבור, ולכן כל זמן שאדם שומר על דיבורו, ומשתמש בו ללמוד ולהתפלל ולדבר דיבורי אמונה עם בני אדם, אזי מתוך דיבורי פיו, נגלה אליו הקדוש ברוך הוא, וזוכה לדביקות נפלא בו יתברך, וכמו שמצינו אצל כמה צדיקים, שהקדוש ברוך הוא נגלה אליהם מתוך דיבורי פיהם, וכמו שמסופר על ה"בית יוסף" זי"ע, שהיה חוזר על הרבה פרקים משניות בדיבורי פיו, ופתאום מתוך דיבורי פיו, נגלה אלי מגיד מן השמים, ונגילה לו סודות התורה, כי הדיבור של אדם הוא רוח פיו של הקדוש ברוך הוא ממש, וכל זמן ששומר קדושת דיבורו, זוכה לדביקות נפלאה בו יתברך, אבל מיד שאדם מפקיר את פיו חס ושלום, ומדבר כל העולם על רוחו, אזי הדיבור גורם רוח סערה במוחו, וכל מוחו ומחשבתו מבולבלים מאד, ואי אפשר לו לבוא אל הדביקות בו יתברך, שזהו הפירוש (תהלים קמ"ח) רוח סערה עושה דברו, שהרוח סערה בתוך מוח האדם, נעשה על ידי דיבורו, ולכן תיקונו גם כן תלוי בדיבורו, שיתחיל להכניס כל דיבורו בתוך דיבורים קדושים של תורה ותפילה ודיבורי אמונה עם בבני אדם, ואז יתקן את הרוח סערה, ויקוים בו, רוח סערה "עושה" דברו, "עושה" מלשון תיקון ועשייה, שיחזור אל הדביקות בו יתברך, ולכן אשרי השומר על דיבורי פיו, ומקדש אותו בכל מיני קדושות, כי אז יזכה אל הדביקות האמיתי בו יתברך, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה הפרשה מתחיל עם פרשת נדרים, המורה על קדושת דיבורו של אדם, שיש לו כח בדיבורו לברוא איסור חדש, אף על פי שהיה מקודם היתר גמור, אבל על ידי דיבור הנדר חל קדושה גמורה על החפץ, עד שאסר בו כמו חפץ של הקדש, כי בדיבורי אדם מתלבש רוח פיו של הקדוש ברוך הוא, ויכול לברוא על ידו קדושה גמורה, שזהו (במדבר ל') לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה, ופירש"י לא יחל דברו, כמו לא יחלל דברו, לא יעשה דבריו חולין, כי הקדושה שורה בתוך דיבורי פיו של אדם, ואסר לחללו ולהוציא אותו מקדושתו, ולכן "לא יחל דברו", שלא יחלל את

הקדושה השורה בתוך דיבוריו פיו, ויידע נאמנה, "ככל היוצא מפיו יעשה", לפי מה שיצא מפיו, כן יעשה, כי יש בדיבורו שני כוחות הנ"ל, או לעשות רוח סערה במוחו על ידי דיבורו חס ושלום, או לעשות ולתקן הרוח סערה על ידי דיבורו, שזהו "ככל היוצא מפיו יעשה", היינו כפי שיצא מפיו, כן יעשה, או לטוב ולהיפוך חס ושלום, בחינת "עושה דברו" כנ"ל, וזהו גם מרומז בסופי תיבות לא' יחל' דברו', אותיות א'ו'ל', מלשון אויל ומיפשות, או מלשון עוולה ופגם (בהתחלף א' עם ע'), כי המחלל קדושת דיבורו על ידי דיבורים פגומים, לאויל ושוטה יחשב, וגם עושה עוול ופגם גדול לנפשו, כי גורם לעצמו רוח סערה כנ"ל, וזהו גם, ככל' היוצא' מפיו' יעשה' סופי תיבות אלו"ה, לרמוז שכח אלקי יש בדיבורו, וכששומר עליו לא לחלל, זוכה לשמירה עליונה, ולדביקות גדולה בו יתברך, והשם יתברך יזכינו לשמור תמיד את דיבורי פינו, עדי נזכה לדביקות אמיתי ונצחי בו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת מטות מסעי ה'תשס"ז

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מהז' בעטלירם מעשה י"ג דף תקכ"ג עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, מוהרנ"ת ז"ל כותב בסוף הסיפור הנפלא הזאת של הז' בעטלירם, גמר המעשה, היינו מה שהיה ביום השביעי, היינו ענין הבעטליר שהיה בלא רגלים, וגם סיום התחלת המעשה, מענין המלך הנ"ל לא זכינו לשמעה, ואמר שלא יספרה עוד, והוא הפסד גדול, כי לא נזכה לשמעה עוד עד שיבוא משיח במהרה בימינו אמן: ומקובל בין אנשי שלומינו, שבבוא משיח צדקינו במהרה בימינו, נשאל אותו לגמור את הסיפור הזאת של יום השביעי, מן הבעטליר בלי רגלים, ובזאת יבחן, ויהיה לנו סימן מובהק, על אמתת התגלותו, השם יתברך יזכינו לקבל פניו במהרה אמן.

הנה רביז"ל לא גמר לספר את הסיפור של היום השביעי, מן הבעטליר בלא רגלים, וכן לא גמר לספר הסיפור של הבן מלך שנפל לאפיקורסות, מה היה התיקון שלו, ונראה ששני דברים תלויים זה בזה, כי הבעטליר בלא רגלים, הוא הצדיק הגדול במעלה מאד, שזכה למדת השמחה בתכלית השלימות, עד שלבו נשא את רגליו, בריקודין והמחאה כף מרוב שמחה באלקותו יתברך, ועל ידי תוקף השמחה מתבטלין הכפירות ואפיקורסות לגמרי, שעיקר אחיזתם הוא ברגלים, וכמו שכתוב (משלי ה') רגליה יורדות מוות, ועל מינות ואפיקורסות כתיב (תהלים כ"ו) כמעט נטיו רגלי, שאמר אסף, על שם שהשיאו לבו למינות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י'), כי כל הכפירות נמשכים ממדת העצבות והמרה שחורה, שאינו מרגיש אלקותו יתברך כלל, ולכן בא לידי כפירות רחמנא ליצלן, אבל מיד שאדם שמח באלקותו יתברך, אזי כל המחשבות של כפירות ואפיקורסות בורחים לגמרי, והנה הצדיק הגדול במעלה מאד, שמכניס מדת השמחה בכל העולם, הוא בעצמו נראה כאדם בלי רגלים, כי מחמת רוב התכללותו בו יתברך, ומגודל התבטלותו באור האין סוף, אין הריקודים והשמחה ניכרים אצלו מבחוץ, אבל הוא רוקד ושמה כל היום, אפילו בשעה שיושב בין בני אדם, וכמו שפעם אמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' רמ"א) שכשהוא יושב בין העולם, הוא יכול לרקוד ריקוד נפלא מאד, ואין אף אחד יודע מזה, וכן יש לו התבודדות בשעה שכל העולם עומדים סביבו, ויכול לצעוק אז בקול דממה דקה, מסוף העולם עד סופו, ולא ישמעו האנשים סביב כלל, עיין שם, וכן פעם אמר (חיי מוהר"ן סי' ש"מ), שכל תורה שהוא אומר, בא ביחד עם ניגון וריקוד שלה, ואילו היו שומעין רק תורה אחת עם הניגון והריקוד שלה, היה כל העולם כולו בטלים בביטול גמור, מגודל עוצם התענוג המופלא והמופלג מאד מאד, ולכן דייקא הצדיק הזה, שנראה בלי רגלים מרוב שמחתו בו יתברך, יכול להוציא את כל הנשמות שנפלו לתוך כפירות ואפיקורסות, כי הוא מגלה תוקף שמחת אלוקותו יתברך, עד שכל הכפירות ואפיקורסות יתבטלו לגמרי, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים קדושים כאלו, עדי נזכה לשמוח תמיד באלקותו יתברך, ולראות בשמחתן וגאולתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

...

סעודה שלישית פרשת מטות מסעי ה'תשס"ז

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בשיחות הר"ן סי' פ"ה המדבר מהנסיעות של בני בני אדם, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, מוהרנ"ת מספר על רביז"ל, אחד שאל אותו על ענין נסיעה לאיזה מקום, אם יסע לשם, השיב לו: כשרואה אדם נסיעה לפניו, אין לו להתעקש למנוע מזה לישב בביתו דווקא, כי בכל מקום שאדם נוסע לשם הוא מתקן שם איזה דבר, רק שיזהר להיות שמור מן העבירה חס ושלום, אבל כשהוא רק שמור מן העבירה חס ושלום, אזי כל אדם מתקן בכל מקום שהוא נוסע לשם, אפילו איש פשוט לגמרי, כי בכל מקום שהאדם בא לשם, הוא עושה שם בודאי איזה דבר שבקדושה על כל פנים, כי מתפלל שם, ואוכל שם ומברך על אכילתו לפניו ולאחריו וכיוצא בזה, כי בודאי איש ישראלי אפילו הפחות שבפחותים, על כל פנים הוא עושה כמה דברים שבקדושה בכל מקום אשר הוא שם, ועל כן בודאי האדם מוכרח מן השמים להיות שם באותו מקום דווקא, כדי שיתקן שם מה שהוא דייקא צריך לתקן שם, על כן הוא טובה לפניו מה שנודמן לו נסיעה לשם, כי אולי יהיה מוכרח לבוא לשם בשלשלאות של ברזל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פמ:): על יעקב אבינו: ראוי היה יעקב לירד למצרים בשלשלאות של ברזל וכו', כמו כן הוא בכל אדם, שהוא טובה לפניו מה שמזדמן לו נסיעה לשם, כי בלא זה אולי היה מוכרח לירד לשם בשלשלאות חס ושלום, וכל זה דיבר עם איש פשוט לגמרי, כי אפילו איש פשוט לגמרי מישראל, מתקן גם כן בכל מקום שהוא, ובלבד שיהא שמור מן העבירה (וסוד זה מרומז ב"פרי עץ חיים" בשער קריאת שמע (פרק ג) בכונות זכירת יציאת מצרים עין שם והבן), עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה דבר זה צריך כל אדם לקבוע היטיב בלבו, שאין שום טבע מקרה ומזל כלל, והכל מתנהג בהשגחת המאציל העליון ברוך הוא, ולכן כשנודמן לפני האדם איזה נסיעה, אין לו להתעקש דווקא לא לנסוע, כי בוודאי יש השגחה פרטית, וכוונה עליונה, למה צריך עכשיו לנסוע לשם, ומה הוא צריך לתקן שם, ולכן כשנוסע ונשמור מן העבירה, ונזהר לקיים שם מצוות ה' כפי יכולתו, הוא מתקן שם הרבה, ומוסיף קדושה על נשמתו, מה שלא היה יכול להשיג אם היה יושב בביתו, וכן אמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, "יהודי אינו הולך, יהודי מוליכין אותו" (א איד גייט נישט, א איד פירט מען), כי מוליכין כל אחד ואחד כפי שורש

נשמתו שיגיע אל המקום ואל הענין שהוא צריך לתקן, ומיד שאדם מוסר את עצמו אל השם יתברך, בוודאי יזכה לתקן את כל מה שצריך לתקן.

והנה עיקר לימוד זאת מקבלין מן הצדיקי אמת שבדור, כי הם המגלים את האמונה הקדושה בעולם, ומכניסים אמונת ההשגחה בלבו של כל אחד ואחד, עד שירגיש באמת שאינו הולך מעצמו כלל, רק מוליכין אותו מלמעלה, ולכן כל מה שאדם זוכה להתקרב אל צדיקים אמיתיים, כן נקבע האמונה הקדושה בלבו, וזוכה לענוה ושפלות אמיתי, לדעת שאין לו כלום, רק מה הקדוש ברוך הוא נותן לו, מה שאין כן מי שאינו מקורב אל צדיקים, נופל בו ישות וגאווה, ונדמה לו שאין חשוב וגדול כמוהו, ומזה בא שאינו מרגיש את השגחת הקדוש ברוך הוא עליו, כי על הבעל גאווה אומר הקדוש ברוך הוא, אין אני והוא יכולין לדור בעולם (פסוק ה.), וכן אומר רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ב), שסימן לאדם אם הוא מקורב אל צדיק אמיתי, כשנופל עליו שפלות, כי הצדיק בעצמו הוא שוכן לעפר בחייו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסוק שם) על הפסוק (ישעיה כ"ז) יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר, שזהו מי שנעשה שכן לעפר בחייו, כי הצדיק מרגיש כאילו כבר נסתלק מן העולם ושוכן בקברו, ואינו רואה שום דבר חוץ מאמתת מציאותו יתברך, ולכן גם כל המקורב אל צדיק כזה, נופל עליו שפלות וענוה, וממילא נכנס בו ידיעת אמתת מציאותו יתברך, ואמונת ההשגחה, מה שאין כן מי שאינו הולך אל צדיקים, סימן שיש בו גדלות וישות, וקשה לו מאד לתפוס בלבו גילוי האמונה ואמונת ההשגחה, וכמבואר הרבה בספר הקדוש "מאור ושמש", שהתקרבות לצדיקים מועיל לשבור את הגיאות והישות של אדם, כי זה מודיע אותו שיש גדולים וחשובים ממנו, ועדיין יש לו הרבה לעשות ולתקן, ולכן אשרי מי שזוכה להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהכניס לימודם הטוב בתוך לבו, כי אז יאיר בו האמונה הקדושה, וגילוי ההשגחה, ויבין היטיב שכל דרכיו ועניניו מוכנים ומסודרים מאת השם יתברך, וירגיש נועם ומתיקות בכל ימי חייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (במדבר ל"ג) **אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן, ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה', ואלה מסעיהם למוצאייהם, ויש להבין, מהו ענין "ביד משה ואהרן" המוזכר לגבי מסעי בני ישראל, וכן למה מקודם כתיב "מוצאייהם למסעיהם", ואחר כך "מסעיהם למוצאייהם"? אבל על פי דברי רבינו"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי בוודאי מסעי בני ישראל היו כולם "על פי ה'", היינו בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, כי השם יתברך הולך אותם במדבר,**

והביא אותם לכל חניה וחניה, כדי שיתקנו בכל מקום בואם את אשר צריכין לתקן, אבל לדעת ולהבין כל זה, הוא רק על ידי צדיקי הדור, שהם משה ואהרן, שהגיעו לתכלית הענוה והשפלות, עד שעליהם כתיב (שמות ט"ז) ונחנו מה, שהיו בטלים ומבוטלים באור האין סוף לגמרי, והם ביחד לימדו נשמות ישראל דרכי האמונה, שידעו שכל נסיעתם על פי ה' ובהשגחה עליונה, כי משה רבינו חיזק אותם ביותר במצוות שבין אדם למקום, ואהרן הכהן חיזק אותם ביותר במצוות שבין אדם לחבירו, כי הוא היה אוהב שלום ורודף שלום, עושה שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, ולכן שפיר כתיב "ביד משה ואהרן" אצל מסעי בני ישראל, כי דייקא על ידי משה ואהרן הגיעו לאמונת ההשגחה, לדעת שכל נסיעתם הוא "על פי ה'", ואף על פי שמתחילה היה נראה לפעמים כמו "מוציאיהם למסעיהם", היינו כאילו מוציאין אותם למסעיהם בעל כרחם ושלא ברצונם, אבל לבסוף, על ידי לימודי משה ואהרן, זכו להשיג "ואלה מסעיהם למוציאיהם", שהבינו היטיב שהכל בהשגחה עליונה, "על פי ה'", להביא אותם אל תיקונם הנצחי, וכמובא בעל הטורים "שהכל היה על פי ה', בין מסע ובין מוצא", עיין שם והבן.

וזהו מה שמובא בספר הקדוש "מגלה עמוקות", שבראשי תיבות א'לה מ'סעי ב'ני ישראל, מרומזים הד' גליות שעברו בהם ישראל, מזמן יציאתם ממצרים, עד ביאת המשיח, שהם א'דום, מ'די ב'בל י'ון, כי הצדיקי אמת שבדור מלמדים נשמות ישראל איך להתחזק ולעמוד על עמדם, אפילו בתוקף החושך והגלות, ושיאמינו היטיב שבכל מקום שהם באים בגלות בין האומות, נעשים תיקונים גדולים ועצומים, ובכח האמונה וההחזקות יזכו לבסוף לצאת מן הגלות לגמרי, והשם יתברך יזכינו לראות בביאת משיח צדיקינו, שיגאלינו גאולת עולם במהרה בימינו אמן ואמן.

